UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU
Wydział Filozofii
i Nauk Społecznych

INFORMATOR
dla studentek i studentów I roku socjologii

Instytut Socjologii UMK
Toruń 2026

INFORMATOR
dla studentek i studentów I roku socjologii

Instytut Socjologii UMK
Toruń 2026

SOCJOLOGIA,

czyli co będziemy studiować?

CZYM JEST SOCJOLOGIA?

Studiowanie socjologii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu to nie tylko czytanie książek i uczęszczanie na wykłady. To ekscytująca przygoda polegająca na wnikaniu w działania ludzi, to poszukiwanie skarbów we wzorcach społecznych działań i istny rollercoaster przez nieznane wcześniej zjawiska kulturowe! Socjologowie są niczym Mikołaj Kopernik, z tą różnicą, że zamiast odkrywać tajemnicę kosmosu rozszyfrowują zagadkę zachowań społecznych. Nie zapominajmy też o życiu studenckim, które jest jak eksperyment socjologiczny sam w sobie, a każda wizyta w lokalu z kebabem i całonocne przesiadywanie nad projektem zespołowym to przecież swoiste badania terenowe.

Socjologia jest przede wszystkim częścią współczesnej nauki. Dzięki niej jesteśmy w stanie zrozumieć różne zjawiska społeczne, które wpływają na nasze codzienne życie. Socjologowie funkcjonują na przecięciu różnych innych dziedzin wiedzy i czerpią z wiedzy psychologicznej, ekonomicznej czy historycznej.

Wiedza socjologiczna pochodzi w dużej mierze z badań empirycznych. Posługując się takimi metodami jak obserwacja czy eksperyment, socjologia dąży do odkrywania wzorców i praw rządzących ludzkimi zachowaniami. Jest to szczególnie istotne w kontekście szybkich zmian społecznych, gdzie socjologia może pomóc w przewidywaniu konsekwencji tych zmian dla różnych grup społecznych. Ponadto, socjologia oferuje narzędzia niezbędne do krytycznego oceniania i rozumienia zjawisk takich jak globalizacja, nierówności społeczne czy transformacje kulturowe, co ma kluczowe znaczenie dla kształtowania polityk społecznych i edukacyjnych.

SOCJOLOGIA W TORUNIU

Historia Instytutu Socjologii w Toruniu jest fascynująca i pełna zwrotów akcji, odzwierciedlających zmieniające się realia polityczne i społeczne Polski. Początki socjologii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika sięgają lat powojennych, jednak przez ponad trzydzieści lat dyscyplina ta nie mogła się w pełni rozwinąć z powodu politycznych decyzji władz komunistycznych. W 1946

roku powstała Katedra Socjologii, lecz została ona zlikwidowana w 1950 roku w ramach represji stalinowskich. Dopiero w latach dziewięćdziesiątych, po wielu latach stagnacji, socjologia w Toruniu zaczęła odzyskiwać swoje miejsce, a w 1994 roku Instytut Socjologii wypromował pierwszych absolwentów. Od tego czasu, toruńska socjologia rozwijała się, koncentrując na problematyce empirycznej, metodologicznej i historycznej, stając się ważnym ośrodkiem naukowym w Polsce.

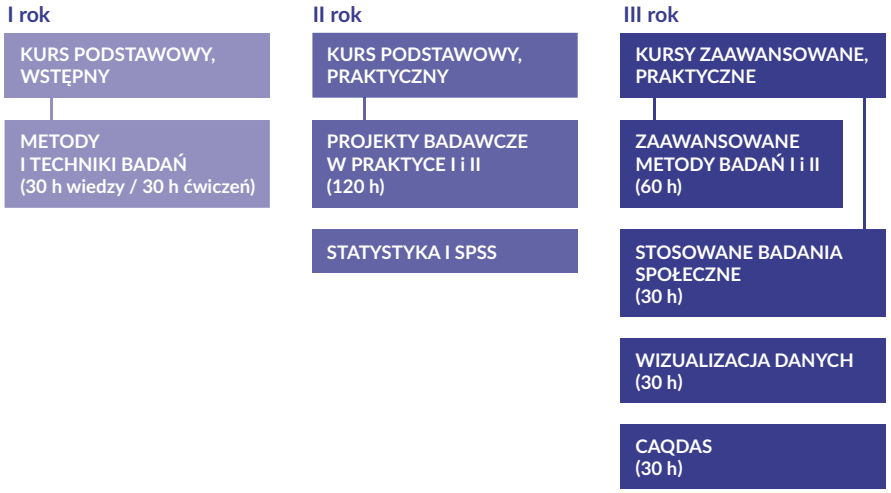
Pracownicy IS UMK prowadzą wiele szeroko zakrojonych badań, które obejmują różnorodne subdziedziny socjologii. Wśród nich znajdują się socjologia i antropologia kultury, socjologia obszarów wiejskich, socjologia edukacji, badania nad szkolnictwem wyższym, socjologia młodzieży, społeczne studia nad nauką i technologią, badania nad jakością życia oraz badania mediów i dyskursu publicznego.

Nasza kadra ma mocną pozycję naukową i jest ważną częścią polskiej i światowej nauki. Pracownicy IS UMK prowadzą unikatowe projekty badawcze i są autorami licznych publikacji funkcjonujących w obiegu międzynarodowym. Nasza kadra to doświadczeni badacze, realizujący wiele projektów naukowych i komercyjnych oraz współpracujący z instytucjami krajowymi (np. Ministerstwem Rolnictwa), jak i międzynarodowymi (np. Organizacją Narodów Zjednoczonych). Badacze i badaczki pracujący w IS UMK regularnie realizują projekty badawcze, angażując w nie studentów, którzy mają możliwość nauki zawodu socjologa w praktyce.

CZEGO UCZYMY?

W IS UMK uczymy przede wszystkim samodzielnego projektowania i prowadzenia badań społecznych oraz dostarczamy wiedzy na temat funkcjonowania społeczeństwa w skali globalnej i lokalnej. Nasi studenci i studentki poznają podstawowe oraz zaawansowane metody i techniki prowadzenia badań (od przeprowadzania wywiadów pogłębionych poprzez analizę mediów społecznościowych), a także innowacyjne sposoby przetwarzania, interpretacji i wizualizacji danych.

SCHEMAT KONCEPCJI KSZTAŁCENIA (przedmioty badawcze)

Socjologia jako nauka empiryczna opiera się głównie na badaniach społecznych. Duża część naszego programu studiów to zajęcia praktyczne, na których studenci realizują grupowe projekty badawcze, ćwiczą podstawowe i zaawansowane metody badań, opracowują wyniki. Uczymy również obsługi specjalistycznych programów stosowanych do analizy danych (m.in. MAXQDA, SPSS, CAQDAS) oraz zapewniamy dostęp do programu Qualtrics pozwalającego na realizację badań w Internecie. Studenci socjologii ponadto mają szerokie możliwości udziału w projektach badawczych prowadzonych przez zatrudnionych w naszym Instytucie badaczy i badaczki.

Więcej szczegółów na temat programu znaleźć można w planie i programie studiów: *https://www.soc.umk.pl/studia/socjologia/plany-i-programy-studiow/*

KTO JEST KIM
w Instytucie i na uczelni?

Dla wielu z Was studiowanie na I roku socjologii jest pierwszym doświadczeniem z uniwersytetem. To dość specyficzna instytucja, ale staramy się robić wszystko, by była przyjazna dla wszystkich studentów i studentek. W trakcie Waszych studiów z pewnością pojawią się wątpliwości i problemy, w których my – pracownicy UMK – będziemy mogli Wam pomóc. W pierwszej kolejności będą to osoby bezpośrednio związane z Instytutem Socjologii. Oprócz wykładowców i wykładowczyń, którzy mogą okazać się pomocni w kwestiach związanych z poszczególnymi zajęciami. Możecie kontaktować się również z przedstawicielami dyrekcji Instytutu. Osobą, która w pierwszej kolejności zajmuje się problemami studentów i studentek kierunku socjologia jest dr Joanna Szalacha-Jarmużek, zastępczyni dyrektora IS UMK ds. studenckich.

DYREKTOR INSTYTUTU SOCJOLOGII UMK

dr hab. Michał Wróblewski, prof. UMK

michwrob@umk.pl

ZASTĘPCZYNI DYREKTORA DS. STUDENCKICH

dr Joanna Szalacha-Jarmużek

joanna.szalacha@umk.pl

ZASTĘPCA DYREKTORA DS. ORGANIZACYJNYCH

dr hab. Jacek Poniedziałek, prof. UMK

j.poniedzialek@umk.pl

Więcej informacji na temat pozostałych pracowników znaleźć można tutaj: *https://www.soc.umk.pl/instytut/pracownicy/*

Na uczelni funkcjonuje również wiele innych komórek organizacyjnych, które mogą być dla Was pomocne. Szczególnie ważni mogą być pełnomocnicy Rektora UMK, którzy zajmują się równym traktowaniem oraz prawami studentów i studentek.

PEŁNOMOCNICZKA DO SPRAW RÓWNEGO TRAKTOWANIA

dr hab. Aleksandra Derra, prof. UMK

Skontaktuj się z nią jeżeli:

- potrzebujesz wsparcia jako osoba dyskryminowana;
- jesteś osobą, która zauważyła nierówne traktowanie w Uczelni;
- możesz pomóc, by Uczelnia stała się bardziej różnorodna i wspólnotowa.

e-mail: rownosc@umk.pl

RZECZNIK AKADEMICKI

dr Bartłomiej Chludziński

Skontaktuj się z nim jeżeli:

- chcesz uniknąć sporu;
- prowadzisz spór i potrzebujesz wsparcia np. mediacji;
- potrzebujesz informacji na temat regulacji prawnych obowiązujących w Uczelni.

e-mail: ombudsman@umk.pl

Więcej informacji nt. pełnomocników Rektora UMK można znaleźć tutaj:
https://www.umk.pl/uczelnia/wladze/pelnomocnicy/

OPIS KURSÓW,

czyli co mnie czeka na I roku i dalej?

Przedmioty, na które będziecie uczęszczać w trakcie I roku studiów mają w dużej mierze charakter wstępny i mają przygotować Was do bycia pełnokrwistymi badaczami i badaczkami rzeczywistości społecznej. Poniżej znajdziecie krótkie opisy kursów.

KURSY DLA I ROKU

UMIEJĘTNOŚCI AKADEMICKIE I KOMUNIKACYJNE

prowadzący:
dr Agnieszka Furmańska-Maruszak, dr Anna Pokorska, dr Marta Jaworska, dr hab. Arkadiusz Karwacki, prof. UMK

Celem kursu jest przygotowanie studentów pierwszego roku do świadomego, samodzielnego i efektywnego studiowania. Problematyka zajęć obejmuje przedstawienie Uniwersytetu jako instytucji o określonej strukturze, funkcjach i rolach podejmowanych przez osoby, które współtworzą tę organizację. Zakładają one jednocześnie wskazanie uprawnień i zobowiązań studentów w codziennym funkcjonowaniu Uczelni.

W trakcie zajęć studenci zdobędą podstawowe umiejętności dotyczące samodzielnego zdobywania informacji i efektywnego studiowania tekstów naukowych. Będą wiedzieli jak organizować studiowanie, w tym jak przygotowywać się do zajęć, jak wygłaszać referaty, i w jaki sposób dyskutować. Uczestnicy zdobędą umiejętności przygotowania i wygłoszenia publicznego wystąpienia w taki sposób, by zrealizować postawiony w prezentacji cel.

Ważnym elementem tych zajęć będzie też troska o jakość życia podczas podejmowania roli studenta. Zajęcia mają na celu integrację i budzenie świadomości studentów, co będzie pomocne w dalszym procesie kształcenia. Przedmiotem zajęć będzie rola więzi społecznych w kształtowaniu naszego dobrostanu, sposobów budowania więzi i roli komunikacji interpersonalnej w tym zakresie (wraz z poszukiwaniem ‘przepisu’ na skuteczne komunikowanie się). Po ukończonych zajęciach studenci będą bardziej świadomi swoich emocji i sygnałów płynących z ich ciała w różnych sytuacjach komunikacyjnych, co pozwoli im na swobodniejszą i bardziej efektywną komunikację.

W ramach kursu zostanie przedstawiony również system zapewniania jakości kształcenia, który stanowi ważny element wewnątrzuczelnianej komunikacji, a studenci zostaną przygotowani do twórczego i efektywnego korzystania z tego systemu.

WSPÓŁCZESNE SPOŁECZEŃSTWO POLSKIE

prowadzący:
dr Krzysztof Wasielewski

Celem kursu jest analiza społecznych przemian dokonujących się we współczesnej Polsce. Proponowane do wspólnej analizy i dyskusji tematy będą dotyczyć aktualnych trendów m.in. w obszarze szeroko rozumianej edukacji, w postawach wobec polityki i zaangażowania w politykę Polaków, przemian obyczajowych i religijnych, najnowszych tendencji w stylach życia, ewolucji mediów społecznościowych i ich wpływu na nowe pokolenie, trendów globalnych, przemian demograficznych czy jakości życia, które kształtują współczesne społeczeństwo polskie. Podstawowym celem zajęć będzie zatem próba dyskusji nad przyczynami i konsekwencjami obserwowanych zmian. Proponowane tematy będą mieć charakter porządkowy, jak i problemowy. Opierać się będą na analizie najnowszych danych statystycznych i wynikach badań, które będą podstawą próby odpowiedzi na ważne pytania dotyczące kondycji współczesnego społeczeństwa polskiego. Zadaniem studenta będzie przygotowanie referatu na określony temat i zakreślenie głównych trendów i problemów w tym obszarze.

WSTĘP DO SOCJOLOGII

prowadzący: dr hab. Stanisław Burdziej, prof. UMK, dr Tomasz Leszniewski, prof. dr hab. Tomasz Szlendak

Kurs – prowadzony jako wykład i ćwiczenia – jest wprowadzeniem do podstawowych kategorii opisu i badania życia społecznego. Podczas wykładów, w trzech blokach tematycznych – socjologia jako nauka, jednostka-społeczeństwo; statyczne i dynamiczne wymiary życia zbiorowego – Studenci poznają główne koncepcje i zostaną wprowadzeni w typową dla socjologii perspektywę poznawczą. Natomiast podczas ćwiczeń, dzięki studiowaniu tekstów analizujących różne wymiary socjologicznego patrzenia na świat, Studenci zdobędą wiedzę i umiejętności pozwalające na studiowanie bardziej złożonych tekstów z zakresu nauk socjologicznych. Kurs całościowo wprowadza więc w „Socjologiczne ABC" i pozwala lepiej zrozumieć, czym jest socjologia.

ANTROPOLOGIA SPOŁECZNA

prowadzący:
dr Malwina Krajewska,
prof. dr hab. Krzysztof Olechnicki

Antropologia społeczna zajmuje się badaniem kulturowej różnorodności człowieka i zaprasza nas do poznania i zrozumienia inności. Zadaje pytania o to, jak różni się funkcjonowanie ludzi w zależności od tego, gdzie żyją, poszukuje wzorów poszczególnych kultur, docieka tego, które zachowania mają charakter uniwersalny, a które lokalny. Poprzez perspektywę międzykulturowego porównania zachęca do odrzucenia przekonania o własnej „wyższości" i spojrzenia na własną kulturę z perspektywy wiedzy o innych kulturach, a w konsekwencji daje szansę na lepsze zrozumienie nas samych.

Antropologia podejmuje też analizę wielu istotnych we współczesnym świecie tematów doszukując się ich historycznych przyczyn i lokalnych uwarunkowań. Interesują ją procesy ogólnoświatowe, takie jak konsekwencje globalizacji, migracji i konfliktów społecznych. Uwrażliwia na koncepcje mniejszości etnicznych, zwraca uwagę na wielość definicji płci czy różnorodność form życia rodzinnego i seksualnego. Przygląda się różnym formom praktyk magicznych i religijnych. Ponadto rozwija unikalne narzędzia badawcze umożliwiające immersję w badany kulturowy subświat.

SOCJOLOG NA RYNKU PRACY

prowadzący:
dr hab. Wojciech Knieć, prof. UMK, mgr Joanna Suchomska

Socjolog na rynku pracy to kurs, który będzie miał charakter praktycznych zajęć. Pozwoli osobom studiującym lepiej poznać i wykorzystać swoje możliwości zawodowe po skończeniu socjologii.

Podczas kursu osoby studiujące:

- poznają lokalne środowisko organizacji społecznych, instytucji publicznych i biznesu, które stworzy możliwości na realizację praktyk studenckich i nawiązanie pierwszej około zawodowej współpracy,
- będą analizować różne dostępne oferty pracy ucząc się o umiejętnościach i kwalifikacjach pożądanych na rynku pracy oraz o możliwych ścieżkach zawodowych po socjologii,
- będą lepiej rozpoznawać i umieć określać własne kompetencje oraz dopasowywać je do aktualnych zadań i zawodów na rynku pracy,
- poznają najnowsze trendy, wyzwania i oczekiwania związane z rynkiem pracy, nie tylko dla socjologów i socjolożek.

OGÓLNA METODOLOGIA NAUK

prowadzący:
dr hab. Krzysztof Pietrowicz, prof. UMK

Celem kursu jest zaznajomienie studentów z metodologicznymi podstawami badań społecznych. Szczególny nacisk jest tu położony na pokazanie, że badania społeczne są oparte na pewnych koncepcjach rzeczywistości społecznej i pewnych koncepcjach nauki. Program ma również ukazać strukturę i funkcje wiedzy socjologicznej.

Kurs wprowadza w problematykę metodologiczną nauk społecznych na tle ogólnej metodologii nauk. Nie przedstawia konkretnych metod i technik prowadzenia badań, lecz nieco bardziej ogólne racje dla prowadzenia tych badań według określonych zasad.

Nacisk będzie położony na ukazanie specyfiki prowadzenia badań naukowych, w tym na cechy charakterystyczne badań społecznych; na zrozumienie badawczego i kulturowego znaczenia kryterium demarkacji wiedzy naukowej oraz na uchwycenie podstawowych kwestii, takich jak relacje między teorią i empirią. Zaprezentowane zostaną fundamentalne spory metodologiczne: indywidualizm – holizm, naturalizm – antynaturalizm, wyjaśnianie – rozumienie. Analiza tych i innych zagadnień ma służyć przyswojeniu podstawowego instrumentarium pojęciowego, umożliwiającego w dalszej perspektywie samodzielne przeprowadzenie badań na potrzeby pracy dyplomowej.

PODSTAWY LOGIKI

prowadzący:
dr hab. Rafał Gruszczyński, prof. UMK

W czasach post-prawdy, fake newsów, wykładniczego przyrostu wiedzy i zalewu informacji kluczowe dla orientowania się w świecie nauki są umiejętności krytycznego myślenia, selekcjonowania informacji i odróżniania dobrych argumentów od złych. Logika od czasów starożytnych dostarcza narzędzi, dzięki którym możemy porządkować i przekształcać gromadzone dane wedle ścisłych i racjonalnych kryteriów.

Celem mojego kursu jest wprowadzenie studentów w świat elementarnej logiki i nauczenie ich standardowych technik, które są pomocne w poszerzaniu i odkrywaniu wiedzy, m.in.: dedukcji, indukcji, rozumowań przez analogię, weryfikowania hipotez. W trakcie spotkań przybliżę czym jest logika, w jaki sposób wiąże się z różnymi aspektami języka i jak ma się do ogólnej metodologii nauk. Pokażę również jak działają rozmaite metody uzasadniania zdań i jak myśleć, aby unikać błędów i wyciągać poprawne wnioski z gromadzonych informacji.

HISTORIA FILOZOFII

prowadzący:
dr hab. Marcin Zdrenka, prof. UMK

Celem wykładu jest zapoznanie z podstawami historii myśli filozoficznej, poszerzonymi o elementy wiedzy z zakresu historii kultury, etyki, myśli politycznej, religioznawstwa, a także z podstawowymi pojęciami filozofii. Prezentuje główne kierunki i szkoły myślenia filozoficznego od starożytności do czasów współczesnych w porządku historycznym.

Drugim i głównym zadaniem jest przekonanie słuchaczek i słuchaczy, że podstawowe problemy jakie napotykają w swoim życiu i pytania jakie w związku z tym sobie stawiają towarzyszą ludzkości od dawna. Czym jest świat, kim jest człowiek, co można wiedzieć i czego można się spodziewać, dla czego i kogo warto (bądź nie warto) żyć – to pytania, nad którymi zastanawiamy się od stuleci. Mimo że formułowano na nie często różne odpowiedzi, a autorki i autorzy tych odpowiedzi niekiedy dziwnie błądzili, innym razem podsuwali genialne rozwiązania, nosili togi czy dziwne peruki, a w większości już dawno nie żyją – wspólnie stanowimy wielką wspólnotę myśli.

METODY I TECHNIKI BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH

prowadzący:
dr hab. Arkadiusz Karwacki, prof. UMK, dr Anna Wójtewicz, dr Monika Kwiecińska-Zdrenka

Czy zakupy margaryny przyczyniają się do rozpadu małżeństw? Jest taka korelacja, ale jakim cudem? Dlaczego pytając tylko 942 osoby możemy coś powiedzieć o Polakach w ogóle? Czy podglądanie jest metodą badawczą? To tylko przykładowe pytania, na które po ukończeniu kursu MiT każdy student będzie znał odpowiedzi.

Jak badać świat społeczny w sposób naukowy i etyczny? Wykłady i ćwiczenia umożliwią poznanie tajników (metod i technik) zdobywania wiedzy o innych (jednostkach, populacjach). Skupimy się na sposobach zorganizowania i zaplanowania takich badań zarówno w wymiarze logistycznym (np. czas trwania, koszty, współpraca z innymi), jak i merytorycznym. Poznamy zasady konceptualizacji i operacjonalizacji by umiejętnie weryfikować postawione pytania badawcze i (hipo)tezy. Wyjaśnimy jak ważne w pomiarach społecznych są właściwie dobrane zmienne (z odpowiednimi poziomami pomiaru), wskaźniki i skale (min. Likert, Guttman). Zaznajomimy się także ze sposobami doboru prób badawczych. Omówione zostaną różne sposoby zdobywania informacji o innych np. wywiady (standaryzowane/niestandaryzowane, indywidualne/grupowe), obserwacje, socjometria, eksperymenty czy też wykorzystanie tzw. danych wtórnych. Każdy taki sposób badania rzeczywistości społecznej wymaga odpowiednich „narzędzi". Dlatego przyjrzymy się między innymi kwestionariuszom wywiadów/ankietom, scenariuszom wywiadów czy obserwacji. Zebrane dane trzeba też w sposób poprawny zinterpretować i zaprezentować. Stąd nie pominiemy na naszych zajęciach kwestii opracowania raportów końcowych. Jak przedstawiać dane jakościowe, a jak ilościowe? Czy lepiej wybrać socjogram czy macierz, a może policzyć wskaźniki? Kiedy i jak użyć wykresów? Jak zaprezentować raport ustnie, a jak przygotować analizy, by można je było wykorzystać jako rozdział empiryczny pracy licencjackiej?

Badanie świata społecznego to niezwykła przygoda. Zachęcamy, by przygotowali się Państwo do jej przeżycia na zajęciach z Metod i technik badawczych. Do zobaczenia!

KLASYCZNE TEORIE SOCJOLOGICZNE

prowadzący:
dr Łukasz Dominiak

Treść kursu to połączenie teorii, historii idei oraz historii nauki, w tym przypadku socjologii i jej dynamicznego rozwoju w ciągu ostatnich dwustu lat. Ktoś mógłby powiedzieć - to tylko teoria! W dodatku klasyczna, czyli kanoniczny zestaw prac z przeszłości dyscypliny, który nie powstał po to, aby być przedmiotem pracy na kursach wprowadzających studiów wyższych. Niemniej uznaje się, że powszechnym doświadczeniem intelektualnym początkujących studentek i studentów socjologii jest lektura „starych tekstów",

które mogą być wymagające, niezrozumiałe, nudne, wyrwane z kontekstu, jak również inspirujące, nieraz olśniewające, lub po prostu przydatne.

Przedmiot kursu czyli części klasycznej teorii – idee, pojęcia, kategorie teoretyczne – można porównać do kamieni porzuconych w „kamieniołomie" historii. Ich przydatność i adekwatność można ocenić podczas lektury i interpretacji. Kurs KTS, nie tylko kieruje uwagę na skomplikowane początki socjologii, ale odpowiada również potrzebie formowania tożsamości socjologicznej, w tym swoistego socjologicznego stylu myślenia ukierunkowanego na otaczającą nas rzeczywistość.

Karol Marks, Maks Weber, George H. Mead i Emil Durkheim i szereg innych postaci ukształtowało teoretyczny charakter współczesnej socjologii konceptualizując trzy najważniejsze tradycje intelektualne: konfliktową, durkheimowską i interakcjonistyczną.

PROCESY DEMOGRAFICZNE I MIGRACYJNE

prowadzący:
dr Jarosław Domalewski

W roku 2023 liczba ludności na świecie przekroczyła 8 miliardów. Co oczywiste, procesy wzrostu wielkości populacji w poszczególnych częściach globu były odmienne. Największy przyrost naturalny od dekad występuje w krajach Afryki, najbardziej starzejącym się kontynentem jest Europa. Zróżnicowanie poziomu zaawansowania zmian cywilizacyjnych, postępujące zmiany klimatu, konflikty zbrojne uruchamiają masowe migracje stanowiące jedno z największych wyzwań przed jakim stają, między innymi, kraje starzejącej Europy. Kwestie demograficzne w coraz większym stopniu stanowią przedmiot debaty publicznej, wymagające podejmowania decyzji politycznych. Wynika to z faktu, że struktury demograficzne określają w znacznej mierze procesy rozwojowe państw, a postępujące

starzenie się społeczeństw stanowi istotne wyzwanie o charakterze społecznym, gospodarczym, politycznym i kulturowym. Polska należy do tych krajów Europy, w których w stosunkowo krótkim czasie (biorąc pod uwagę, że procesy demograficzne są zjawiskami długiego trwania) ujawnił się głęboki kryzys demograficzny.

W trakcie kursu 'Procesy demograficzne i migracyjne' odbędziemy swoistą podróż w czasie przyglądając się eksplozji demograficznej zapoczątkowanej w czasach rewolucji przemysłowej, znaczeniu konfliktów zbrojnych dla zachowań prokreacyjnych ludności, zmianom struktur ludnościowych zachodzących w okresie procesów modernizacji społeczeństw, wreszcie przemianom społecznym i kulturowym, które zapoczątkowały obserwowany dziś w wielu krajach kryzys demograficzny. Przedmiotem naszego zainteresowania będzie również przestrzenne zróżnicowanie zjawisk i procesów demograficznych prowadzących do funkcjonowania obok siebie środowisk skrajnie różniących się potencjałem ludzkim, a w konsekwencji rozwojowym.

PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA

prowadzący:
prof. dr hab. Tomasz Szlendak,
dr Monika Kwiecińska-Zdrenka

Celem kursu jest zapoznanie studentów i studentek socjologii z elementarzem psychologii społecznej – terminologicznym, teoretycznym oraz wynikami podstawowych badań – a przede wszystkim ze specyfiką psycho-społecznego spojrzenia na świat. Psychologia społeczna to fascynująca dyscyplina nauki, która zajmuje się łatwością, z jaką ludzie wchodzą w role społeczne. Psychologia społeczna zajmuje się również łatwością, z jaką ludzie poddają się wpływowi społecznemu. Wyjaśnia dlaczego dlaczego tak łatwo poddajemy się woli charyzmatycznych jednostek i dlaczego niewinne na pozór osoby bez wahania są w stanie robić krzywdę innym. Ujawnia, że oceniając innych ludzi kurczowo trzymamy się stereotypów i nie potrafimy się uwolnić

od uprzedzeń. Wedle psychologii społecznej sądzimy na ogół, że inni ludzie sami są winni własnych porażek. I że w ocenie zachowań innych ludzi nie bierzemy pod uwagę sytuacji, w której przypadkiem się znaleźli, albo tego, że mogli mieć zły dzień. Psychologia społeczna odpowiada też na pytanie, dlaczego ludzie bywają agresywni i przeciwnie – dlaczego bywają dla siebie mili. Dzięki psychologii społecznej potrafimy wyjaśnić, dlaczego właściwie ludzie się przyjaźnią lub kochają, albo dlaczego będąc w tłumie potrafią bez wyrzutów sumienia krzywdzić innych. W trakcie kursu zajmiemy się zatem, między innymi, wartościami i postawami, dysonansem poznawczym, normami społecznymi, konformizmem, posłuszeństwem, technikami manipulacji, atrakcyjnością interpersonalną, współpracą między ludźmi i stosunkami między grupami.

ANALIZA I PRZETWARZANIA DANYCH: WPROWADZENIE

prowadząca:
dr Beata Królicka

Praca socjologa wymaga rozumienia i umiejętności prezentowania danych ilościowych. Przyjęło się twierdzić, że obecnie danych jest mnóstwo i są łatwo dostępne. Niemniej, aby z nich efektywnie skorzystać, potrzeba minimalnych kompetencji w zakresie ich znajdowania, pobierania, przetwarzania i przygotowania do prezentacji. Ten kurs ma dostarczyć tych kompetencji w przypadku ich braku lub uzupełnić luki i udoskonalić posiadane umiejętności. Jest to kurs warsztatowy, na którym studenci będą wykonywać zadania (głównie w Excelu, ale nie tylko) dotyczące:

1. Przygotowywania danych do formatu bazodanowego
2. Wstępnej analizy opisowej na podstawie tabel przestawnych
3. Rozróżniania między prezentowaniem nominalnym a względnym
4. Dopasowywania i dopracowywania wykresów odpowiednich do charakteru prezentowanych danych

Rezultatem kursu ma być nabycie umiejętności pozwalających efektywnie wykorzystywać i prezentować dane zewnętrzne lub zebrane w toku własnego badania na potrzeby innych kursów i prac zaliczeniowych.

INNE PRZEDMIOTY

Pamiętajcie, że na I roku oprócz przedmiotów obowiązków, musicie jeszcze zrealizować dwa kursy z oferty tak zwanych przedmiotów ogólnouniwersyteckich (które w żargonie akademickim nazywamy OGUNami). Są to kursy oferowane przez różne wydziały na całym uniwersytecie i adresowane są do wszystkich studentów i studentek, niezależnie od kierunku studiów. Studiując socjologię możecie, dla przykładu chodzić również na wykłady z astronomii czy historii. Wszystko zależy od Was, Waszych pomysłów i zainteresowań!

Tutaj znajdziecie więcej informacji na temat zajęć ogólnouniwersyteckich: *https://www.umk.pl/studenci/zajecia-ogolnouniwersyteckie/*

Na kolejnych latach studiów będziecie mieli jeszcze możliwość wyboru tak zwanych zajęć fakultatywnych. Będą to kursy o tematyce socjologicznej, czyli skierowane bezpośrednio do Was, ale mające charakter bardziej szczegółowy. Tego typu przedmioty dotyczyć będą rodziny, kultury, seksualności, konsumpcji, zdrowia czy polityki. Szczegółową ofertę przedmiotów fakultatywnych przedstawimy Wam na początku II roku.

OD STUDIOWANIA DO KARIERY

– praktyki studenckie, udział praktyków jako wykładowców, Rada Interesariuszy

Na studiach socjologicznych uczymy nie tylko praktycznych umiejętności, ale stwarzamy również szereg możliwości dla rozwoju kariery w przyszłości. Kluczowym elementem jest współpraca naszego Instytutu z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Współpracujemy z firmami, sektorem publicznym czy organizacjami pozarządowymi. Z perspektywy studentów i studentek taka współpraca ma wiele korzyści:

- doświadczenia zebrane przez naszych pracowników w różnych projektach realizowanych z naszymi partnerami wykorzystywane są później na zajęciach dydaktycznych; osoby prowadzące przedmioty na kierunku socjologia wykorzystują wiedzę i kontakty zdobyte we współpracy poza Instytutem, co pozytywnie wpływa na tematykę i formę zajęć ze studentami;
- współpraca z otoczeniem zewnętrznym pozwala nam zatrudniać praktyków do prowadzenia zajęć; w trakcie Waszych studiów będzie mieli zajęcia z pracownikami dużych firm (np. firm badawczych, działów HR) czy instytucji publicznych, którzy w swojej codziennej pracy wykorzystują wiedzę socjologiczną i kompetencje związane z prowadzeniem zajęć;
- organizacje pozarządowe, instytucje publiczne czy firmy, będące naszymi partnerami są również miejscem, w odbywania atrakcyjnych praktyk, które mogą być pierwszym krokiem do uzyskania ciekawej i dobrze płatnej pracy; nasi studenci i studentki odbywali praktyki m.in. w biurach poselskich, firmach badawczych czy dużych korporacjach;
- podmioty, z którymi współpracujemy umożliwiają nam współorganizowanie spotkań z jednostkami samorządowymi (np. Centrum Usług Społecznych) w ramach zajęć dydaktycznych; każdego roku studenci mają okazję spotkać się z pracownikami różnych jednostek samorządowych i zobaczyć z bliska ich pracę, a także przedyskutować praktyczne wykorzystanie wiedzy socjologicznej w takich instytucjach.

Nasz Instytut powołał w 2024 roku Radę Interesariuszy, która będzie wspomagać kształtowanie procesu dydaktycznego zgodnie z aktualnymi wymogami i trendami na rynku pracy. W skład Rady weszli przedstawiciele dużych firm zatrudniających także socjologów – Neuca, Deloitte, cenionych za wiele lat działań organizacji pozarządowych – Pracownia Zrównoważonego Rozwoju, Fundacja Court Watch, oraz lokalnego samorządu będącego także ważnym regionalnym pracodawcą – m.in. przedstawiciele Rady Miasta Toruń.

